

AC 19-3-2012

Item No. 4.15

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Syllabus for the S.Y.B.A.

Program : B.A.

Course : Marathi

(Paper II & III)

Semester III & IV

(As Per Credit Based Semester and Grading System
with effect from the academic year 2012–2013)

Syllabus for SYBA – MARATHI – Paper No. II

SYBA –SYLLABUS BASED ON CREDIT AND GRADING SYSTEM

(To be implemented from 2012 -2013)

SEMESTER-3 –(UAMAR301)

SEMESTER-4 (UAMAR401)

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी –अभ्यासपत्रिका क्र. २

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. २ या विषयासाठी नेमलेला अभ्यासक्रम.

(२०१२- २०१३ या शैक्षणिक वर्षापासून)

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. २ च्या अभ्यासक्रमात- तिस-या सत्रात कादंबरी या साहित्यप्रकाराचा सैद्धान्तिक परिचय व दोन कादंब-या यांचा समावेश आहे. चौथ्या सत्रात प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये व दोन प्रवासवर्णने यांचा समावेश करण्यात आला आहे. या अभ्यासक्रमाची श्रेयांकन पद्धतीनुसार रचना करण्यात आली आहे. वरील अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून, नेमलेल्या विशिष्ट तासिकांमध्ये तो शिकविला जाणे तसेच त्याच्या चाचणी परीक्षा घेणे आवश्यक आहे.

सत्र -३(तिसरे) -एकूण व्याख्याने -४५, श्रेयांकने -०३(UAMAR301)

घटक -१ कादंबरी- एक साहित्यप्रकार - परिचय. (१५ तासिका) **श्रेयांकन- १**

कादंबरी हा कथनात्म साहित्यप्रकार या दृष्टीने त्याच्या घटकांची माहिती.

कथानक, निवेदन, व्यक्तिरेखा, भाषा, निवेदनाचे प्रकार, व्यक्तिरेखांचे प्रकार, कादंबरीची एकूण संरचना.

घटक- २ गोतावळा - आनंद यादव, मौज प्रकाशन, मुंबई, १९७१ - (१५ तासिका) **श्रेयांकन -१**

घटक -३ रोबो -दीनानाथ मनोहर, ग्रंथाली , मुंबई, १९७९(दु. आ) - (१५ तासिका) **श्रेयांकन -१**

अंतर्गत परीक्षा-एकूण गुण ४०

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे. या पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा (बहुपर्यायी किंवा वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे १० प्रश्न)	कादंबरी या साहित्यप्रकाराच्या सैद्धान्तिक भागावर परीक्षा.	१०
२	गृहपाठ	नेमलेल्या कादंबरीकाराखेरीज अन्य कादंबरीकाराची व त्याच्या लेखनाची माहिती.	२०
३	सादरीकरण	गृहपाठाचे वर्गात सादरीकरण.	०५
४	विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती		०५

तृतीय सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी- अभ्यासपत्रिका क्र. २

प्रश्न १ – घटक क्र. १ – कादंबरी या साहित्यप्रकाराच्या सैद्धान्तिक विचारावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न २ – घटक क्र. २ ‘ गोतावळा ’ या कादंबरीवर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ३ – घटक क्र. ३ ‘ रोबो ’ या कादंबरीवर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ४ – प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) – गुण १५.

- १) कादंबरी या साहित्यप्रकाराचा सैद्धान्तिक विचार .
 - २) 'गोतावळा.'
 - ३) 'रोबो.'
-

सत्र -४ (चौथे) – एकूण व्याख्याने -४५, श्रेयांकने -०३ (UAMAR401)

घटक -१ (१५ तासिका) - श्रेयांकन- १

प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये.

घटक -२ (१५ तासिका) - श्रेयांकन- १

'तोकोनोमा' - प्रभाकर पाध्ये, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, १९७९ (दु. आ.)

'तोकोनोमा' - मधील नेमलेल्या लेखांची यादी पुढीलप्रमाणे-

- १) अतामी
- २) संक्षिप्त गेशा
- ३) भेट
- ४) चंद्रोत्सव
- ५) किओटो
- ६) टोकियो
- ७) चेरीचा मोहर.

घटक -३ (१५ तासिका) - श्रेयांकन- १

'घाट शिळेवरी उभी' - रा. भि. जोशी, अश्वमेध प्रकाशन, डोंबिवली, १९८४.

'घाट शिळेवरी उभी' - मधील नेमलेल्या लेखांची यादी-

- १) आहे कुठे स्वर्गाश्रम ?
- २) वेरूळच्या वाटेने

- ३)रोजनिशी अहमदनगर
- ४)ओम् नमोजी आद्या
- ५)परतीचा प्रवास
- ६)घाट शिळेवरी उभी
- ७)पुढची मजल
- ८)थोडं मायेचं
- ९)रोजनिशी रत्नागिरीची
- १०) काळे शिलारत्न

अंतर्गत परीक्षा-एकूण गुण ४०

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे. या पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा (बहुपर्यायी किंवा वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे १०प्रश्न)	प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराच्या ठळक वैशिष्ट्यांवर आधारित परीक्षा.	१०
२	गृहपाठ	नेमलेल्या प्रवासवर्णन करणा-या लेखकाखेरीज अन्य लेखकाची व त्याच्या लेखनाची माहिती.	२०
३	सादरीकरण	गृहपाठाचे वर्गात सादरीकरण.	०५
४	विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती		०५

चतुर्थ सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी- अभ्यासपत्रिका क्र. २

प्रश्न १ – घटक क्र. १ – प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराच्या ठळक वैशिष्ट्यांवर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न २ – घटक क्र. २ ‘ तोकोनोमा’ या पुस्तकावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ३ – घटक क्र. ३ ‘घाट शिळेवरी उभी’ या पुस्तकावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ४ – प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) – गुण १५.

१) प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये .

२) ‘ तोकोनोमा.’

३) ‘घाट शिळेवरी उभी.’

संदर्भासाठी पुस्तकांची यादी. –

१) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड ५, भाग १ – संपादक – रा.श्री. जोग, म. सा. परिषद, पुणे, १९७३.

२) कादंबरीविषयी – हरिश्चंद्र थोरात, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००६.

३) टीकास्वयंवर – भालचंद्र नेमाडे, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९०.

४) कादंबरी – एक साहित्यप्रकार – हरिश्चंद्र थोरात, शब्द पब्लिकेशन्स, मुंबई, २०१०

५) प्रवासवर्णन- एक वाङ्मयप्रकार – वसंत सावंत, १९८७.

६) मराठी वाङ्मयकोश-खंड ४, (समीक्षा-संज्ञा), समन्वयक संपादक- डॉ. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२.

७) वाङ्मयीन संज्ञा-संकल्पना कोश- संपादक, प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके व इतर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, २००१.

Syllabus for SYBA – MARATHI –Paper No. III

SYBA –SYLLABUS BASED ON CREDIT AND GRADING SYSTEM

(To be implemented from 2012-2013 onwards)

SEMESTER-3 (UAMAR302)

SEMESTER -4 (UAMAR402)

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी –अभ्यासपत्रिका क्र. ३

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३ या विषयासाठी नेमलेला अभ्यासक्रम.

(२०१२- २०१३, या शैक्षणिक वर्षापासून)

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३ च्या अभ्यासक्रमात – तिस-या सत्रात भाषाविज्ञान परिचय व चौथ्या सत्रात (बी. ए. च्या चौथ्या सत्रात) वैचारिक गद्य संपादक – डॉ. वसंत शेकडे, डॉ. धनाजी गुरव, प्रा. श्रद्धा राणे, प्रा. राजेंद्र डोंगरदिवे – या पुस्तकाचा समावेश करण्यात आला आहे. या अभ्यासक्रमाची श्रेयांकन पद्धतीनुसार रचना करण्यात आली आहे. वरील अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून, नेमलेल्या विशिष्ट तासिकांमध्ये तो शिकविला जाणे तसेच त्याच्या चाचणी परीक्षा घेणे आवश्यक आहे.

सत्र – ३(तिसरे)- एकूण व्याख्याने -४५, श्रेयांकने- ०३(UAMAR302)

घटक – १ भाषेचे स्वरूप व भाषेविषयीचे समज-गैरसमज. (१५तासिका) श्रेयांकन- १

अ) १) भाषा म्हणजे काय ?

मानवी/ मानवेतर संदेशन आणि भाषा.

भाषेची लक्षणे/ वैशिष्ट्ये – आनुवंशिकता, सामाजिकता, चिन्हात्मकता, निर्मितीशीलता, द्विस्तरीय रचना, यादृच्छिकता. (८ तासिका)

ब)भाषाविषयक समज- गैरसमज- भाषा : शुद्ध-अशुद्ध , भाषा : प्रमाण-अप्रमाण, भाषा : श्रेष्ठ- कनिष्ठ, भाषा : लिखित-मौखिक. (७ तासिका)

घटक २- भाषेची विविध रूपे व भाषेचे कार्य (१५ तासिका)

श्रेयांकन- १

अ) . भाषेची विविध रूपे – प्रमाणभाषा, बोली, पिजिन, क्रिऑल, परिभाषा, व्यवसायभाषा, स्त्रियांची- पुरुषांची भाषा (८ तासिका)

ब)मानवी जीवनाच्या विविध क्षेत्रांत भाषेचा वापर – व्यवहारभाषा, विज्ञानभाषा, साहित्यभाषा. याकबसनकृत भाषेची सहा कार्ये. (७ तासिका)

घटक ३ - भाषाभ्यासाचे विविध प्रकार (१५ तासिका)

श्रेयांकन- १

(अ)ऐतिहासिक भाषाविज्ञान, संरचनात्मक भाषानिज्ञान,वर्णनात्मक भाषाविज्ञान सामाजिक भाषाविज्ञान, व्याकरण. (८ तासिका)

ब) सामाजिक भाषाविज्ञान – परिचय – भाषिक समाज म्हणजे काय हे सांगणारे दृष्टिकोण, सामाजिक-सांस्कृतिक संरचना व भाषा, सामाजिक भाषाविज्ञानाची अभ्यासपद्धती , भाषा व बोली. (७ तासिका)

अंतर्गत परीक्षा-एकूण गुण ४०

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे. या पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील तीन घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा.	१०
२	गृहपाठ	विद्यार्थ्यांनी आपापली बोलभाषा किंवा आपल्या परिसरातील स्थानिक बोली अथवा भाषा यांचा वापर दैनंदिन जीवनात कसा होतो, याची(उदाहरणांसह) माहिती गृहपाठ म्हणून लिहावी. यासंदर्भात शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	२०
३	सादरीकरण	गृहपाठाचे वर्गात सादरीकरण किंवा तोंडी परीक्षा.	०५
४	विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती		०५

तृतीय सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी – अभ्यासपत्रिका क्र. ३

प्रश्न १ – घटक क्र. १ – भाषेचे स्वरूप, व भाषेविषयीचे समज – गैरसमज – यावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न २ – घटक क्र. २ भाषेची विविध रूपे व भाषेची कार्ये – यावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ३ – घटक क्र. ३ भाषाभ्यासाचे विविध प्रकार – यावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ४ – प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) – गुण १५.

१) भाषेचे स्वरूप, व भाषेविषयीचे समज – गैरसमज.

२) भाषेची विविध रूपे व भाषेची कार्ये.

३) भाषाभ्यासाचे विविध प्रकार.

सत्र- ४ (चौथे) – एकूण व्याख्याने- ४५, श्रेयांकने -०३(UAMAR402)

वैचारिक गद्य- संपादक – डॉ. वसंत शेकडे, डॉ. धनाजी गुरव, प्रा. श्रद्धा राणे, प्रा. राजेंद्र डोंगरदिवे.

घटक १ – (१५ तासिका)

श्रेयांकन – १

लेख – १ ‘ गुलामगिरी’ची प्रस्तावना – जोतीराव गोविंदराव फुले.

२ विनंती पत्र – गोपाळ बाबा वलंगकर

३ अस्पृश्योन्नतीचा आर्थिक पाया – डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर

४ सामाजिक समता – मे. पुं. रेगे

घटक २ – (१५ तासिका)

श्रेयांकन – १

- लेख – १ आपला धंदा कोणता व कसा करावा ? – दादोबा पांडुरंग तर्खडकर
२ शेतक-यांची निकृष्ट स्थिती आणि ती घालविण्याचे उपाय – मुकुंदराव पाटील
३ स्त्रीविद्याभ्यास : शंका निवारण – बाबा पदमनजी
४ सख्यत्वासाठी – शांता किलोस्कर

घटक –३ (१५ तासिका)

श्रेयांकन – १

- लेख – १ भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी- श्रीपाद महादेव माटे
२ मुंबई- १९९९ – वसंत बापट
३ बुवाबाजीचा भस्मासुर- दि.के. बेडेकर
४ बुद्धीचा महिमा – पांडुरंग सदाशिव साने

अंतर्गत परीक्षा-एकूण गुण ४०

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे. या पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील तीन घटकांपैकी शिकविलेल्या लेखांवर चाचणी परीक्षा.	१०
२	गृहपाठ	शिक्षकांनी वैचारिक निबंधाचे चार विषय द्यावेत. विद्यार्थ्यांनी त्यांपैकी एका विषयावर निबंध लिहावा. (सुमारे २५० शब्द)	२०
३	सादरीकरण	गृहपाठातील निबंधाचे वर्गात वाचन.	०५
४	विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती		०५

चतुर्थ सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

द्वितीय वर्ष बी. ए. मराठी – अभ्यासपत्रिका क्र. ३

प्रश्न १ – घटक क्र. १ मधील लेखांवर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न २ – घटक क्र. २ मधील लेखांवर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ३ – घटक क्र. ३ मधील लेखांवर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण १५.

प्रश्न ४ – प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) – गुण १५.

१) घटक क्र. १ मधील लेख.

२) घटक क्र. २ मधील लेख.

३) घटक क्र. ३ मधील लेख.

संदर्भासाठी पुस्तकांची यादी. –

- १) आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धान्त आणि उपयोजन – मिलिंद मालशे, लोकवाड मय गृह, मुंबई, १९९५.
- २) भाषा व भाषाशास्त्र – श्री. न. गर्जेन्द्रगडकर, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, १९७२.
- ३) आधुनिक भाषाविज्ञान (संरचनावादी आणि सामान्य) – संपादक – डॉ. कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९९९.
- ४) साहित्याची भाषा – भालचंद्र नेमाडे, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९८७.
- ५) सामाजिक भाषाविज्ञान – डॉ. रमेश धोंगडे,
- ६) वर्णनात्मक भाषाविज्ञान – स्वरूप आणि पद्धती – संपादक – कल्याण काळे व इतर, गोखले एज्युकेशन सोसायटी, नाशिक, १९८२.
- ७) भाषा आणि जीवन – त्रैमासिक. मराठी अभ्यास परिषद पत्रिका, पुणे.
- ८) भाषाविज्ञान – ऐतिहासिक व वर्णनात्मक – संपादक – स. गं. मालशे व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००५, (तृ.आ.)
- ९) भाषाविज्ञानपरिचय – संपादक – स. गं. मालशे व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००५, (दु.आ.)

निबंधवाड् मयासाठी -

- १) प्रदक्षिणा - संपादित, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, सुधारलेली पाचवी आवृत्ती, १९७२.
 - २) मराठी वाड् मयाचा इतिहास - खंड ५, भाग १ - संपादक - रा. श्री. जोग, म. सा. परिषद, पुणे, १९७३.
 - ३) निबंधलेखन - शास्त्र आणि कला - प्रा. डॉ. वसंत शेकडे, नवनरेंद्र प्रकाशन, कणकवली, सिंधुदुर्ग.
-